

men som Staten har tilbudt dem i Arvefæste uden Kjøbesum blot imod en aarlig Afgifts Erklæggelse, synes det med Grund at kunne siges, at, hvis Frihed indrømmes dem til, naar de finde det stemmende med deres Interesse, at træde ud af dette Arvefæsteforhold, enten ved at overdrage Tillægslodder til en Anden eller, naar de ingen Kjøber kunne finde, heelt opgive denne Lod, kan der i intet Fald være nogen Skæde for dem til at besvære sig over Afgiftens Høide. Forsaavidt de efter at have modtaget Arvefæstet have anvendt Beføstninger paa Jorden, som de med den høie Afgift ikke kunne erholde vederlagte, vil derved vel opstaae et Tab for dem, men dette vil ikke være andet Tab end det, som Enhver lider, der i Kraft af en Beregning, som Fremtiden viser at være urigtig, anvender Udgifter paa et Foretagende, som ikke kommer til at forrente sig. Saaledes som Arvefæstefjøderne ere afsatte, kunne vi imidlertid, naagt disse Skjøder bestemt holde den gamle Fæstejord og den tillagte raa Jord ud fra hinanden som særskilte Matrikelnummere med hver sit Hartkorn og hver sin særegne aarlige Afgift, ikke antage Andet end, at der dog udfordres Regjeringens Tilladelse til disse Matrikelnummeres Adskillelse; men det er forekommet Udvalgets Fleertal (S. N. Jacobsen, Sonne, Usfing og Westergaard), at det hele Forholds Bestaaenhed afgiver vigtige Grunde for at det burde erkjendes for Regel, at en saadan Tilladelse ikke blev at nægte, naar Begjæring derom fremsattes. Arvefæsteføisten paa den gamle Fæstejord er nemlig efter de foreliggende Oplysninger fastsat for sig til det Beløb, som blev anseet passende, uden Hensyn til, hvad Afgift der lagdes paa Tillægsjorden, og uden Hensyn til, om Arvefæsterne vilde modtage denne eller ikke. Det har altsaa paa ingen Maade været Meningen, ved den gamle Jord's Hjælp at faae større Afgifter af Tillægsjorden, end denne i og for sig var istand til at bære, og man vilde nu stille en Forordning, som fra først af har været anseet som ubillig, naar man vilde forlange, at den gamle Jord skulde holdes samlet med Tillægsjorden, for at Afgiften af denne kunde være sikret.

Det er saaledes Fleertallets Anskuelse, paa den ene Side, at Andragerne i intet Fald ville kunne beklage sig, naar Domainebestyrelsen vil tillade dem frit at disponere over Tillægsjorden som en særskilt Eiendom, men paa den anden Side, at Billighed ogsaa i høit Grad taler for, at der ingen Vanstæltighed gjøres dem ved Meddelelsen af saadanne Tilladelser. Auerkjendes dette, opstaaer imidlertid et andet Spørgsmaal. Forudsat nemlig, at der ligger nogen Sandhed til Grund for Andragerens Paastand om Uforholdsmæssigheden af den stedfundne Jordbonitering og af de paa denne begrundede Afgifter, er det tænkeligt, at en fri Udgang til at fraskille Tillægsjorden vilde blive benyttet i et ikke ubetydeligt Omfang, og at det da vilde vise sig, at de fastsatte Afgifter ikke vilde kunne komme ind af de fraskilte Parceller; men isaafald kunde det let være fordeelagtigere for Statskassen strax at imødekomme det fremsatte Onske om Tilstedelse af en Ombonitering, for at Afgifterne derefter kunde blive modererede, hvis Klagerne over den tidligere Bonitering fandtes begrundede. Hvorledes det nu forholder sig med Hensyn til disse Klagers Grund eller Ugrund, derom tør vi selvfølgelig ikke tiltage os nogen bestemt Mening; men ligesom det i sig selv paa ingen Maade vilde kunne forundre, om der ved en almindelig Bonitering som den, der ligger til Grund for de her omhandlede Afgiftsansættelser, var indløbet endog meget betydelige Feil, saaledes forekommer det os, at Rimeligheden af, at der maa skee ikke saa ganske sjældent er blevet anvendt for høie Taxter, ikke lidet understøttes ved flere af de i Forlaget udhævede Kjendsgjæringer, blandt hvilke vi navnlig skulle fremdrage den, at Erfaringen har vist, at Commissionen, der har ansat Afgifterne, ved dens samtidige Ansættelse af Afgifterne paa flere til særskilt Salg bestemte Jordarealer af lignende Bonitet er kommen til Satser, der have været ikke lidet for høie, og som det derfor, for at finde Elkehavere, har været nødvendigt meget betydeligt at nedsette.

Under disse Omstændigheder har Udvalgets Fleertal ikke kunnet komme til andet Resultat end,